

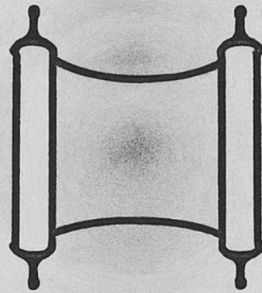
בס"ד

Tzemach Tzedek

Ohr HaTorah

Parshas Re'eh

אַחֲרֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם תֵּלְכוּ

Dedicated To:

Katz Family

**May Hashem pour Shefa upon you
& your families**

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

Introduction

This discourse by the Tzemach Tzedek, the third Rebbe of Chabad (1789–1866), is a richly layered exposition on the verse: "אחרי ה' אלקיכם תלכו" (Devarim 13:5) and its surrounding directives. Delivered within the context of Elul and the High Holidays, the maamar explores the six-part progression in Divine service: walking after Hashem, fearing Him, guarding His mitzvos, listening to His voice, serving Him, and cleaving to Him. Through a blend of Kabbalistic structure and practical avodah, the discourse maps these stages onto both the calendar of Elul–Tishrei and the inner structure of the soul's relationship with Hashem.

סדר ש"ק פ' ראה

The regular weekly Torah reading order for Shabbos Kodesh, Parshas Re'eh.

After Hashem your G-d you shall walk, and Him you shall fear, and His commandments you shall guard, and to His voice you shall listen, and Him you shall serve, and to Him you shall cleave—behold, it enumerates here six things: you shall walk, you shall fear, you shall guard, you shall listen, you shall serve, you shall cleave.

אחרי ה' אלקיכם תלכו ואתו תיראו ואת מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו תעבדו ובו תדבקו, הנה מונה בכאן ששה דברים, תלכו, תיראו תשמרו, תשמעו, תעבדו, תדבקו.

And behold, in the explanation of "After Hashem you shall walk," there are three interpretations: in the Gemara, in the Midrash, and in the Yalkut.

והנה בפרוש אחרי ה' תלכו יש ג' פרושים, בגמ' ובמדקדש ובילקוט.

For behold (in the Gemara, Sotah): "After Hashem you shall walk"—is it possible to walk after the Holy One, blessed be He? Rather, walk after His traits: just as He clothes the naked, so you shall do; just as He is gracious, so you shall be gracious; just as He is merciful, so you shall be merciful.

כי הנה (בגמ' סוטה) אחרי ה' תלכו וכי אפשר ללכת אחר הקב"ה, אלא הלוף אחר מדותיו מה הוא מלביש ערומים אף אתה מ"ע, מה הוא חנון אף אתה חנון מה הוא רחום אף אתה רחום.

And behold, in the Midrash (Parshas Kedoshim) it says on the verse "After Hashem you shall walk": is it possible to walk after Him, the One of whom it is written "Your way and Your path is in great waters"? How is it possible to walk after Him? Rather, "I did not engage in anything but planting at first," as it is written, "And Hashem planted a garden in Eden from the beginning." So you, too, shall engage only in planting first, as it is written, "And when you come to the land and you shall plant every food tree."

והנה במדקדק"ש פ' קדושים אומר על פסוק אחרי ה' תלכו וכי אפשר ללכת אחריו אותו שכתוב בו דרך ושביקה במים רבים, איך אפשר ללכת אחריו אלא מה אני לא נתעסקתי אלא במטע תחלה כמו שכתוב ויטע ה' אלקים גן בעדן מקדם אף אתם לא תתעסקו אלא במטע תחלה כמו שכתוב וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל.

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

And behold, it needs to be understood: what does planting accomplish to fulfill "After Hashem you shall walk"?

והנה צריך לומר מהו אם יתעסקו במטע מה יקומו
 בזה אחרי ה' תלכו.

And in the Yalkut, it explains on "After Hashem you shall walk": at the time Moshe said to Bnei Yisrael, "After Hashem you shall walk," they said to him: how is it possible to walk after Hashem? And he said to them: "All the paths of Hashem are kindness and truth"—and truth is nothing but Torah.

והנה בקלות פירש על אחרי ה' תלכו בשעה שאמר
 משה לבני ישראל אחרי ה' תלכו אמרו לו ישראל
 איך אפשר ללכת אחר הקב"ה, ואמר להם כל
 'ארחות ה' חסד ואמת אין אמת אלא תו

Thus, there are three interpretations in "After Hashem you shall walk": to walk after His attributes, planting, and that all His ways are kindness and truth.

נמצא שיש ג' פירושים באחרי ה' תלכו הלוך אחר
 מדותיו ומטע וכל ארחות ה' חסד ואמת

And to understand all this, it is necessary to explain the phrase "After Hashem you shall walk."

ולקבין כל זה הנה צריך לומר פירוש אחרי ה'
 תלכו.

For behold, a person must hold himself as being in the aspect of "behind." For behold, by the High Priest there was the Choshen and the Ephod. And behold, in the Ephod there were two stones, and on them were engraved the names of the tribes of Bnei Yisrael, as it says: "Six of their names on one stone and six of their names on the second stone," and both were on the back of the Kohen Gadol, for they were on his shoulders.

והנה כי הנה האדם צריך להחזיק שהוא בבחינת
 אהור, כי הנה אצל פה גדול היה חשן ואפוד, והנה
 באפוד היו ב' אבנים והיה חקוק עליהם שבטי בני
 ישראל כמו שכתוב ששה משמותם על האבן האחת
 וששה משמותם על האבן השנית ושניהם היו
 באהור של פה גדול כי היו בכתפים.

And the Choshen was in front of him, and it too had engraved on it the names of Bnei Yisrael, as it is written: "And Aharon shall carry the names of the Bnei Yisrael before Hashem."

והחשן היה מלפניו והיה גם כן חקוק עליו שבטי בני
 ישראל כמו שכתוב ונשא אהרן את שמות בני
 'ישראל לפני ה'

And behold, just as by the Kohen Gadol the names of the tribes of Bnei Yisrael were engraved on the aspect of the shoulders and the back, so too, every person must hold himself in the aspect of "behind."

והנה כמו שאצל פה גדול היה חקוק שמות שבטי
 בני ישראל בבחינת פתפים ואהור כן צריך כל
 האדם להחזיק אותו בבחינת אהור

For although there is the aspect of "face"—as it is written, "May Hashem shine His face upon you," and at the giving of the Torah, "Face to face Hashem spoke with you"—and all this face [from above] was because there was a face from below, from the Jewish people,

כי הגם שיש פנים, וכמו שכתוב יאר ה' פניו אליך,
 ובמתן תורה פנים בפנים דבר ה' עמכם, וכל זה
 הפנים שלמעלה היה לפי שהיה פנים מלמטה
 מישראל

nonetheless, not everyone can reach the level of "face." Therefore, a person must hold himself in the aspect of "back."

הנה מכל מקום לא הכל אפשר לבוא לבחינת פנים,
 ולכן צריך האדם להחזיק עצמו בבחינת אהור

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

And this is the concept of "His left hand is under my head"—the left pushes away.

וזהו ענין שמאלו תחת לראשי – שמאל דוחה.

For behold, this verse, "His left hand is under my head," is written in Shir HaShirim twice: first it is written in chapter 2, "His left hand is under my head and His right hand embraces me,"

כי הנה פסוק זה דשמאלו תחת לראשי כתוב בשיר השירים פעמים: מקודם כתוב בסימן ב' שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני,

and afterward, at the end of Shir HaShirim, it says, "His left hand is under my head and His right hand embraces me."

ואחר כך בסוף שיר השירים נאמר שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקני.

Only, there at the end it is written "my head" (ראשי) without the ל', and earlier it is written "to my head" (לראשי) with a lamed.

רק דשם בסוף כתוב ראשי ומקודם כתוב לראשי בלמ"ד.

And it must be understood: why is this verse written twice?

ואר"ה לומר למה כתוב פסוק זה פעמים

However, because there are two levels of left and right: for there is left and right of the recipient, and there is left and right of the influencer.

אבל כי יש ב' בחינות שמאל וימין כי יש שמאל וימין דמקבל ויש שמאל וימין דמשפיע

For above it is written that all is right, as it says, "Your right hand, Hashem, is glorious in strength; Your right hand, Hashem, crushes the enemy"—twice it says “right.”

כי למעלה כתוב הכל ימין, כמו שכתוב ימינה ה' נאדרי בפנח ימינה ה' תרעץ אויב, בית פעמים ימין

And the "left" of the recipient is when he humbles himself.

והנה שמאל דמקבל הוא מה שמשפיל עצמו

For one does not stand to pray except from a state of heaviness of head—meaning, heaviness of head is submission and nullification, which must precede prayer.

כי אין עומדים להתפלל אלא מתוך כבד ראש – שכתב ראש הוא הכנעה ובטול שצריך להיות קדם התפלה

For prayer was established in place of sacrifices, and just as with sacrifices there was the commandment of removing the ashes, as it says, "And he shall lift out the ashes"—

כי תפלה ננגד קרבנות תקנום, וכמו בקרבן היתה – מצות תרומת הדשן כמו שכתוב והרים את הדשן

so too in divine service it is lowliness, as in "And I am dust and ashes," and "Let my soul be like dust to all."

ובעבודה הוא שפלות – ואנכי עפר ואפר, ונפשי כעפר לכל תהיה

And through what does one come to submission and lowliness? It is through “masters of accounting” (mari d'chushbana), from all the thoughts and words that are not for Hashem—

והנה על ידי מה יבוא להיות בהכנעה ושפלות – הוא על ידי מארי דחשבנא, מפל המחשבות והדבורים אשר לא לה' המה

and how distant he is from Godliness. For a person should not imagine that just because he is praying, he is already good—for it is not so.

ואידך שהוא רחוק מאלקות. כי אל ידמה האדם ששפיהוא מתפלל הוא טוב כו' כי איננו כן

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

And this is through contemplating the verse: "The lip of truth shall be established forever, but a lying tongue is but for a moment."

והוא על ידי התבוננות במה שכתוב שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון שקר

For there is "truth," and there is "the lip of truth." For "truth" is as it says, "And the truth of Hashem is forever."

כי יש אמת ויש שפת אמת, כי אמת הוא כמו שכתוב ואמת ה' לעולם

For behold it is written: "For Hashem is a G-d of knowledges"—that there are two perspectives:

כי הנה כתוב כי אל דעות ה', שיש ב' דעות

From the higher perspective downward—there is [existence]; and from the lower perspective upward—there is not, for to grant inheritance to those who love Me there is being, but before Him, all is as nothing and of no account.

כי מלמעלה למטה – יש; ומלמטה למעלה – אין, כי להנחיל אהבי יש, וכלא קמיה כלא כןאין השיבי

And from below upward there is only because it was created from nothing.

והנה מלמטה למעלה – יש, רק שנתהנה מאין

And "the truth of Hashem is forever" means that the upper knowledge be revealed below as well, that before Him all is as nothing. This is called "truth."

ואמת ה' לעולם – הנהו שיהנה גלוי דעה עליונה למטה גם כן איה דכלא קמיה כלא השיבי – זהו נקרא אמת

However, to reach this level of truth is not possible now. Therefore we request about it: "Give truth to Yaakov."

אבל הנה לבחינת אמת זה – אי אפשר להגיע עתה, ולכן מבקשים על זה תתן אמת ליעקב

For there is "the lip of truth." And the meaning of "lip of truth" is like a lip to a garment—so too, "lip of truth" is the nullification of something to nothing.

כי יש שפת אמת, ופירוש שפת אמת הוא שפה לבגד, כן גם כן שפת אמת הוא בטול היש לאין

But in this life it is not yet called "truth," for truth is when there is no change at all.

שכחתי זו – אינו נקרא אמת עדין, כי אמת הוא שלא יתהוה בו שנוי כלל

Therefore, when it is "the lip of truth," then "it shall be established forever."

ועל כן כאשר הוא שפת אמת – הנה תכון לעד

For behold, if during prayer he has love—"And you shall love Hashem your G-d"—but after the prayer he returns to physicality, then it is not truth, and is called: "The lying tongue is but for a moment."

כי הנה אם בשעת התפלה יש לו אהבה – ואהבת את ה' אלקיך – ואחר התפלה נמשך לגשמיות – הרי אינו אמת, ונקרא ועד ארגיעה לשון שקר

But "the lip of truth shall be established forever"—and this is what Rabbi Akiva said: "When you reach the pure marble stones, do not say: 'Water, water,' for it is said, 'He who speaks lies shall not stand before My eyes.'"

אבל שפת אמת תכון לעד, וזהו שאמר רבי עקיבא: כשתגיעו לאבני שיש טהור – אל תאמרו מים מים, שנאמר דבר שקרים לא יכון לנגד עיני

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

For the meaning of “water, water” is the two aspects of water: for it says, “Let there be a firmament... and let it separate between the waters and the waters.”

כי פירוש מים מים – הוא שיש ב' בחינות מים, כי כתוב: זהו רקיע... ויהי מבדיל בין מים למים.

For there are upper waters above the firmament, which is the level of “And a river goes out of Eden to water the garden”—the level of supernal delight in G-dliness.

כי יש מים עליונים שמעל לרקיע – שהיא בחינת ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן – בחינת תענוג עליון באלקות.

And there are lower waters, which are the level of the source of physical flow, for water causes all kinds of pleasure to grow.

ויש מים תחתונים – שהיא בחינת מקור השפעה בגשמיות, כי מים מגדלים כל מיני תענוג.

And behold: do not say “water, water”—that they are two separate aspects of water, for they are not truly separate.

והנה אל תאמרו מים מים – שהם ב' בחינות מים – כי אינם נפרדים.

For although the firmament separates, nevertheless the lower waters cry: “We want to be before the King!”

כי הגם שהרקיע מבדיל – מפל מקום מים תחתונים בכים: אנו בעינו למהוי קדם מלכא.

Therefore this is called “he who speaks lies,”

ולכן נקרא זה דבר שקרים.

And behold, this must be “masters of accounting” (mārei deḥushbānā): that if during prayer he has love, but after prayer he is drawn to materiality—then he makes something and a separate thing,

והנה זה צריך להיות מארי דחשבנא – שאם בשעת התפלה יש לו אהבה, ואחר התפלה נמשך לגשמיות – הרי עושה יש ודבר נפרד.

and this is a sign that it is not “the lip of truth.” Therefore, there must be lowliness and heaviness of head.

וזהו סימן שאינו שפת אמת. ועל כן צריך להיות שפלות וכבד ראש.

And through this: “Whoever lowers himself, Hashem raises him.”

והנה על ידי זה – כל המשפיל עצמו – הקב"ה מגביהו.

“If you have degraded yourself—elevate yourself,” for the elevation is the level of encompassing light (sovev kol almin),

אם נבלת – בהתנשא, כי העליה היא בבחינת סובב כל עלמין.

like the analogy of a circle, which has no beginning or end.

וכמשל עגול – שאין בו מעומה וטוב.

And this is “After Hashem...” and afterward comes the level “you shall walk”—“going and traveling southward,” from level to level.

וזהו אחרי ה', ואחר כך יבוא לבחינת תלכו – הלוח ונסוע הנגבה, מדרגא לדרגא.

And behold, all this is in the person—and likewise above: “After Hashem you shall walk” means that the level of “you shall walk” is drawn from contemplation in “after Hashem.”

והנה כל זה הוא באדם, וכמו כן למעלה: אחרי ה' תלכו – הינו שבחינת תלכו נמשך מהתבוננות באחרי ה'.

That all that became a source for worlds is only the level of “after Hashem,” for “And Hashem sat as King forever.”

שכל מה שנעשה מקור לעולמות – הוא רק בחינת אחרי ה', כי וישב ה' מלך לעולם.

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

Like a parable of a person sitting on a throne—he only sits with his back; so too above: “Hashem sat as King,”

כענין מושב על הכסא – אדם יושב על הכסא – והנה הוא יושב רק באחור, פן גם פן למעלה: וישב ה' מלך.

for kingship is also only a radiance, for “King” is His name—for the essence of the King does not spread into the kingdom, only His name.

כי מלכות היא גם פן רק הארה, כי מלך שמו נקרא. כי אין עצמות המלך מתפשט במדינה – רק שמו.

And above this is the level of Malchus, Malchus of Atzilus.

ולמעלה – הוא בחינת מלכות, מלכות דאצילות.

And this is the concept of “Blessed is He and His Name,” and the world was created.

וזהו ענין ברוך הוא ושמו, והנה העולם.

For the concept of thirteen is explained in Pirkei d’Rabbi Eliezer: that they are ten utterances, included in three—Chochmah, Binah, Daas.

שענין י"ג – איתא בפרקי דרבי אליעזר – שהם י' מאמרות וכלם נכללו בג' – בחכמה ובתבונה ובדעת.

As it is written: “Hashem, with wisdom, founded the earth; established the heavens with understanding; with His knowledge, the depths were split.”

כמו שכתוב: ה' בחכמה יסד ארץ, כונון שמים בתבונה, בדעתו תהומות נבקעו.

And it concludes with “Blessed is His Name,” for all this is only in the level of His Name alone.

ומסים בברוך שמו, כי כל זה הוא רק בחינת שמו לבד.

For His great Name is praised and glorified forever.

כי משבח ומפאך עדי עד שמו הגדול.

And this is “Blessed is He and His Name, and the world was,” to contemplate how with one utterance He created the world—for “Behibaram” (in their creation) is by the letter hei He created them.

וזהו ברוך הוא ושמו והנה העולם – להתבונן איך כי באמירה אחת ברא העולם. כי בהבראם – בה"א בראם.

The letter hei is a light letter, with no substance, and easy to say.

אות ה"א – היא אתנון קלילא – דלית בה מששא, וקל לאומרה.

And the concept of saying “Blessed is...” means that through contemplation this revelation should be drawn into the soul:

וענין שאומר “ברוך” – הוא שעל ידי התבוננות – יומשך גילוי זה בבפש.

“Blessed is He and His Name, and the world was...” until “Blessed is...”

ברוך הוא ושמו – והנה העולם – ברוך הוא – עד ברוך שמו.

And all this is the level of “after Hashem,” and behold, from the level of “after Hashem,” from this is drawn “you shall walk,” going and traveling southward—

וכל זה הוא בחינת אחרי ה', והנה מבחינת אחרי ה' – מזה נמשך תלכו – הלוח ונסוע הנגבה.

for “southward” is the strength of the south. And all this is left and right of the recipient.

כי הנגבה – הוא תוקפא דדרום. והנה כל זה הוא שמאל וימין דמקבל.

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

And behold, afterward, “and Him you shall fear” is the left and right of the influencer. For “and Him” is the awe that extends from His Essence and Being—blessed is He—which is the supernal level of left.

והנה אחר כך ואתו תיראו הוא שמאל וימין דמשפיע, פי ואתו הוא יראה הנמשכת מעצמותו ומהותו יתברך. - שהוא בחינת שמאל שלמעלה.

And afterward, “and His commandments you shall guard, and to His voice you shall listen, and Him you shall serve”—these are the three things upon which the world stands: Torah, service (avodah), and acts of kindness.

ואחר כך ואת מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו תעבדו - הוא ג' דברים שהעולם עומד: תורה, ועבודה, וגמילות חסדים.

For “you shall serve Him” is service, meaning the sacrifices—and now it is prayer, for they established it in place of the continual offerings.

פי תעבדוהו הוא עבודה - הוא הקרבנות, ועתה הוא תפלה, כנגד תמידין תקנום.

And “His commandments” is kindness. And “to His voice you shall listen” is Torah—the middle line.

ומצותיו הוא גמילות חסדים, ובקלו תשמעו הוא תורה - קו האמצעי.

And the matter is: “His commandments you shall guard”—for in commandments it is written “which I command you,” “I” being the one who is commanding.

והענין: פי מצותיו תשמרו - פי במצות כתוב אשר אנכי מצוה - אנכי מי שאנכי.

The 248 positive commandments are the 248 limbs of the King.

רמ"ח פקודין - רמ"ח איברין דמלכא.

And yet, afterward it is written, “and to His voice you shall listen”—and “His voice” is Torah.

והנה מכל מקום כתוב אחר כך ובקלו תשמעו - ובקלו הוא תורה.

For mitzvos, although they are the 248 limbs of the King, they are still limbs—like, by way of analogy, external limbs.

פי מצות, אף על פי שהם רמ"ח איברין דמלכא, מכל מקום הם איברים - כמו על דרך משל איברים חיצוניים.

But Torah is from the inner limbs. And by way of analogy: voice comes from the lungs and breath of the heart—which are inner organs.

אבל תורה היא מאיברים הפנימיים. ועל דרך משל: קול יוצא מרואה והכל הלב - שהם איברים פנימיים.

And this is “and to His voice you shall listen”—“Make your ears hear what your mouth utters.”

ונהו ובקלו תשמעו - השמע לאזניך מה שאתה מוצא מפיה.

“You” is the level of “You give life to all of them.”

אתה - הוא בחינת ואתה מחיה את כלם.

“You are Hashem alone”—this is what your mouth expresses.

אתה ה' לבדך - שהוא מוצא מפיה.

For everyone who reads Torah—the Holy One, blessed is He, reads and studies in parallel.

פי כל הקורא בתורה - הקב"ה קורא ושונה כנגדו.

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

Therefore, “my tongue shall answer Your word”—for the Torah is “Your word,” and the person is merely like one responding after the reader.

ולכו תענו לשוני אמרתך – שֶׁהַתּוֹרָה הִיא אֲמֵרְתְּךָ, וְהָאָדָם הוּא רַק כְּעוֹנֶה אַחַר הַקּוֹרֵא.

And behold, “and Him you shall serve” is prayer—because one must draw down the Infinite Light.

וְהִנֵּה וְאִתּוֹ תַעֲבֹדוּ – הִיא תַפְלָה, כִּי צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֹרֶךְ אֵין סוּף.

For why was the land lost? Because they did not bless on the Torah first—meaning, they did not draw down through Torah.

כִּי עַל מָה אֶבְדָה הָאָרֶץ – עַל שֶׁלֹא בָרְכוּ בַתּוֹרָה תַחֲלָה, פִּירוּשׁ שֶׁלֹא הִמְשִׁיכוּ בַתּוֹרָה.

And this is through prayer. For behold, prayer was established in place of the continual offerings.

וְהוּא עַל יְדֵי תַפְלָה. כִּי הִנֵּה תַפְלָה – כְּנֶגֶד תַּמִּידִין תַּקְנוּם.

And one must ask: are not the eighteen blessings of prayer corresponding to the eighteen vertebrae of the spine?

וְצָרִיךְ לוֹמַר: הֲלֹא ח"י בְּרָכוֹת דְּצִלוֹתָא – הֵם כְּנֶגֶד ח"י חֲלִיּוֹת הַשְּׁדֵרָה

But the matter is that the eighteen vertebrae of the spine connect the intellect to the thighs.

אֲבָל הֶעֱנִינוּ: כִּי ח"י חֲלִיּוֹת הַשְּׁדֵרָה מַחֲבֵרוֹת מְמוּחִין עַד יָרְכָיִם.

So too are the eighteen blessings of Shemoneh Esrei. Therefore, it contains Avos (patriarchs) and thanksgiving—which are the extension from intellect to thighs.

וְכֵן גַּם כֵּן – ח"י בְּרָכוֹת דְּשִׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה. וְלָכֵן יֵשׁ בָּהֶם אָבוֹת וְהוֹדָאָה – שֶׁהוּא הַמְשָׁכָה מְמוּחִין עַד יָרְכָיִם.

But even so, prayer was established in place of the continual offerings.

אֲבָל מִכָּל מְקוֹם – תַפְלָה כְּנֶגֶד תַּמִּידִין תַּקְנוּם.

For through it one first draws down into the intellect—as it is written, “My offering, My bread...”—

כִּי עַל יְדֵי זֶה – מִמְשִׁיךְ הַמְשָׁכָה בְּמוּחִין מְקוֹדִים, כְּמוֹ ... שֶׁפְּתוּב אֶת קָרְבְּנֵי לַחֲמִי

for first it is necessary to strengthen the intellect, and then to draw from intellect to thighs.

כִּי מְקוֹדֵם צָרִיךְ לְחַזֵּק הַמוּחִין, וְאַחַר כֵּן מִמְשִׁיכִין מְמוּחִין עַד יָרְכָיִם.

And this is: “And at night, what does the Holy One do?”—He rides upon a light cherub and floats over eighteen thousand worlds.

וְזֶהוּ: וּבַלַּיְלָא מְאִי קַעֲבִיד קוּב"ה – רוֹכֵב עַל כְּרוּב קַל שְׁלוֹ, וְשָׁט בַּח"י אֵלֶּף עוֹלָמוֹת

For the root of their extension is through the eighteen blessings of prayer, so that the extension will reach also below.

כִּי ח"י אֵלֶּף עוֹלָמוֹת – הִנֵּה שְׂרָשׁ הַמְשָׁכָה בָּהֶם הוּא עַל יְדֵי ח"י בְּרָכוֹת דְּצִלוֹתָא – בְּכַדִּי שִׁיגִיעַ הַמְשָׁכָה לְמַטָּה גַּם כֵּן.

And this is “at night”—for what is the significance of “at night” specifically?

וְזֶהוּ “וּבַלַּיְלָא” – כִּי מֵהוּ בְּלַיְלָא דְּוִקְא

But the matter is that “night” is exile, which is likened to night.

אֲבָל הֶעֱנִינוּ: כִּי לַיְלָה – הוּא גְלוּת, שֶׁנִּמְשַׁל לַלַּיְלָה

Therefore: “and at night, what does He do?”—He rides and floats through eighteen thousand worlds.

וְלָכֵן: וּבַלַּיְלָא מְאִי קַעֲבִיד – רוֹכֵב כּו' וְשָׁט בַּח"י אֵלֶּף עוֹלָמוֹת

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

For through the eighteen blessings of prayer by day, the revelation is drawn down also into the “night”—which is exile, concealment, and hiddenness.

פי על ידי ח"י ברכות דצלותא דיום – ממשיכים הגילוי למטה גם כן בבחינת לילה, שהוא גלות וחסות והעלם.

And this is “and Him you shall serve,” which is prayer—established in place of the offerings.

ונהו ואתו תעבדו – שהוא תפלה שנגד קרבנות תקנום.

And behold, “and to Him you shall cleave” refers to the state after prayer (nefeil asha'ar), for then is “and to Him you shall cleave.”

והנה ובו תדבקון קאי על גפ"א שאחר התפלה – שאז הוא ובו תדבקון.

For cleaving (deveikus) is a state in which there are no changes, as it is written: “My soul cleaves after You.”

פי דבקות הוא בחינה שאין בה שנויים, כמו שכתוב דבקה נפשי אחריך.

And our Sages said: “With three expressions of affection the Holy One, blessed is He, loved Israel: in cleaving, desire, and longing”—and we learn all of them from the section of that wicked one.

ואמרו רז"ל: בג' לשונות של חיבה חיבב הקב"ה את ישראל – בדבקות, חשק, חפץ – וכולם אנו לומדים מפרשתו של אותו רשע.

“Cleaving”: “and his soul was bound up...”—for deveikus is like joining two separate things, and through this they become one.

דבקות” – ותדבק נפשו... – פי דבקות הוא כמו” שמתחברים שני דברים נפרדים ועל ידי זה נעשים אחד.

So too is “and to Him you shall cleave” in the state after prayer, when we say: “To You, Hashem, I lift up my soul.”

כך גם כן ובו תדבקון בגפ"א – שאומרים: אליה ה' נפשי אשא.

“In You, Hashem, I trusted”—for “I trusted” (בטחתי) is a language of reliance and cleaving.

כך ה' בטחתי – פי בטחתי לשון טוהה ודבקות

And therefore: “Let not my enemies exult over me.”

ועל כן אל יעלצו אויבי לי

For “Your right hand, Hashem, is glorious in power; Your right hand crushes the enemy.”

פי ימינה ה' נאדרי בכח – ימינה ה' תרעץ אויב

And behold, in this verse “After Hashem your G-d you shall walk,” there are fifteen words.

והנה בפסוק הזה: אחרי ה' אלקיכם תלכו – יש ט"ו תיבין.

And likewise, there are fifteen words in the blessing “Baruch Kevod Hashem Mimkomo,” and also fifteen vavs in the paragraph of “Emes Veyatziv,” and also fifteen praises in “Yishtabach.”

וכן ט"ו תיבין בברכה “ברוך כבוד ה' ממקומו,” וגם ט"ו ווין באמת וצייב, גם ט"ו שבחים בישתבח

And this corresponds to the fifteen “Songs of Ascents” (Shir Hama'alos) in Tehillim.

והוא כנגד ט"ו שיר המעלות שבתהלים

And the idea is that fifteen is י"ה (Yud-Heh).

והענין פי ט"ו הוא י"ה

For behold, it is written: “Lift up your hands in holiness and bless Hashem.”

פי הנה כתוב: שאו ידיכם קדש וברכו את ה'

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

For “your hands” are the two hands: “His left hand under my head, and His right hand embraces me.”

פי ידיכם – הן ב' ידות: שמאלו תחת לראשי – וימינו תחבקיני.

And through this: “Lift up your hands in holiness and bless Hashem.”

י' על ידי זה: שאו ידיכם קדש – וברכו את ה'.

For behold, there is “kodesh” and there is “kadosh” with a vav.

כי הנה יש “קדש” ויש “קדוש” בון"ו.

For “kodesh” means separate. There are two levels: Memalei Kol Almin and Soveiv Kol Almin.

פי קדש פירושו מִבְּדֵל. כי יש ב' מדרגות: ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין.

For just as the soul fills the body, so too Hashem fills all worlds—this is Memalei Kol Almin.

פי מה הנשמה ממלאת את הגוף – כך הקב"ה ממלא כל העולם – הוא בחינת ממלא כל עלמין.

But there is a higher level—Soveiv Kol Almin.

אבל יש בחינת סובב כל עלמין.

And “kadosh” with a vav is the drawing down from the level of Soveiv into Memalei,

והנה “קדוש” בון"ו – הוא המשכה מבחינת סובב כל עלמין בממלא כל עלמין.

though it is only a radiance (ha'arah).

אבל היא המשכה רק מבחינת הארה.

But “Lift up your hands in holiness” means to draw down the very essence of Soveiv Kol Almin—not just a radiance.

אבל “שאו ידיכם קדש” – הנינו להמשיך בחינת עצמות סובב כל עלמין – ולא רק הארה.

And this is through “Lift up your hands,” which is the level of “His left hand under my head, and His right hand embraces me.”

וזהו על ידי “שאו ידיכם” – שהוא בחינת שמאלו תחת לראשי – וימינו תחבקיני.

And behold, there is yet another vav in this verse, as it is written: “And Him you shall fear, and His commandments you shall guard,” etc.

והנה עוד יש כאן ו' בפסוק, כמו שכתוב: ואתו יבדלו, ואת מצותיו תשמרו כו.

Altogether, there are five vavs here: “And Him you shall fear,” “and His commandments,” “and to His voice,” “and Him,” “and to Him.”

ובכלל יש כאן ה' ווין: ואתו תיראו, ואת מצותיו, ובקלו, ואתו, ובו.

And behold, the five vavs correspond to the letters vav and hei.

והנה ה' ווין – הוא כנגד ו"ה.

And therefore there are five vavs, for it alludes to vav-hei.

ולכן ה' ווין – כי מרמז על ו"ה.

For behold, now it is written: “For a hand is on the throne of Y-H,” and our Sages said: The Name is not complete, and the Throne is not complete.

פי הנה עכשו כתוב: כי יד על פס י-ה, ואמרו רז"ל: שאין השם שלם ואין הכסא שלם.

If so, one must say: “May His great Name be blessed”—the Name Y-H, great—meaning that Y-H will be drawn into V-H.

ואם כן צריך לומר: יהא שמה רבא מברך – שם י"ה רבא – שיומשך י"ה בו"ה.

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

And this is through Torah and mitzvos—for “mitzvah” has in it the letters vav-hei, and the letters yud-hei are hinted in “mitzvah” through the atbash cipher, for yud-hei becomes mem-tzadi.

והוא על ידי תורה ומצוות – כי מצוה יש בה אותיות ו"ה, ואותיות י"ה – הוא מ"צ בחילוף א"ת ב"ש

For yud-hei cannot come into a state of drawing down except through the transformation of letters.

כי י"ה אי אפשר לבוא בבחינת המשכה כי אם על ידי חילוף אותיות

And through Torah, which is “My bread,” “in My bread,” and through this “holy dwells within his innards.”

ועל ידי תורה – שהיא להמו בלחמי – ועל ידי זה קדוש שורה בתוך מעיו

And behold, to understand more the matter of the five vavs, behold: “And I will remember My covenant with Yaakov”—it is written “Yaakov” full with a vav.

והנה להבין יותר ענין ה' ווין – הנה: וזכרתי את בריתי יעקב – כתוב “יעקב” מלא בוו"ו

And Rashi explains there in Parshas Bechukosai: that five times “Yaakov” is written full, and corresponding to this, Eliyahu is written five times deficient of a vav—because Yaakov took the vav as collateral from Eliyahu to ensure he would come and herald the redemption of his children.

ופירש רש"י שם בפרשת בחקתי: שיעקב נזכר בתורה הי פעמים מלא, וכנגד זה נזכר אליהו הי פעמים חסר וו – כי יעקב נטל את הוו"ו משכון מאליהו – שיבוא ויבשר גאולת בניו

And the matter is: it is written “And there was no man to work the soil,” and it says in the Midrash on this verse (Bereishis Rabbah): “No man”—this refers to Eliyahu and to Choni HaMa’agel—“to work the soil,” meaning to bring the creations to serve the Creator.

והענין: כי כתוב: ואדם אין לעבד את האדמה, ואי תא במדרש פרשת בראשית על פסוק זה: “ואדם אין” – כאליהו וכחוני המעגל – “לעבד את האדמה” – לעבד את הבריות להקב"ה

And the idea is: “These are the generations of the heavens and the earth in their creation”—it is written “generations” (תולדות) full.

והענין: כי הנה: אלה תולדות השמים והארץ בהבראם – כתוב “תולדות” מלא

For all other times “generations” is written deficient, except for “These are the generations of the heavens,” and “These are the generations of Peretz.”

כי כל “תולדות” שבמקרא – חסר, לבד מן “אלה תולדות השמים, ואלה תולדות הארץ”

And the matter is: for behold, vav is the drawing down of holiness into the six middos (attributes), but there is a higher vav as well.

והענין: כי הנה וו הוא המשכה דקדוש בוי' מדות, אבל יש עוד וו גבוה יותר

And behold, “These are the generations of the heavens”—it is written with full spelling because the world was created in fullness, with a generous eye; only afterward did it become corrupted.

והנה “אלה תולדות השמים” – “תולדות” מלא – כי העולם במלואו נברא בעין יפה, רק אחר כך נתקלקלו

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

But “These are the generations of Peretz” is also written full, because from Peretz comes Mashiach—and this refers to the future.

אָבֶל “וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ” – מְלֵא, כִּי מִפֶּרֶץ יוֹצֵא מְשִׁיחַ, וְקָאֵי עַל לְעֵתִיד לְבוֹא.

For the king breaks through a fence to make for himself a path—this is the drawing down and revelation of G-dliness below.

כִּי הִמְלִיךְ פּוֹרֵץ גָּדָר לַעֲשׂוֹת לוֹ דֶּרֶךְ – שֶׁהוּא לְהִיּוֹת הַמְשָׁכָה וְגִילּוֹי אֱלֹקוֹת לְמִטָּה.

Therefore, “תולדות” is written full with two vavs.

וְנִלְכַן “תּוֹלְדוֹת” זֶה מְלֵא בְּשֵׁנֵי וָוִין.

And behold, in the future it will be revealed—and now it must be drawn down,

וְהִנֵּה לְעֵתִיד לְבוֹא יִהְיֶה בְּגִילּוֹי, וְעַכְשָׁיו צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ זֶה.

and that is through the six words of the unification of Krias Shema and through 248 words—through this these two vavs are drawn down.

וְהוּא עַל גְּדֵי שֵׁיט תִּיבִין דִּיחֻדָּא דְקָרִיאַת שְׁמַע, וְעַל גְּדֵי שֵׁס"מ – שֶׁעַל גְּדֵי זֶה נִמְשָׁךְ שְׁנֵי וָוִין אֵלָיו.

And this is: “After Hashem your G-d you shall walk.” Is it possible to walk after the Holy One? Rather:

וְזֶהוּ: אַחֲרֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם תֵּלְכוּ – וְכִי אֲפָשֶׁר לְלַכֵּת אַחֲרֵי: הַקָּב"ה? אֵלָּא

“Just as I did not engage except in planting, so you shall not engage except in planting.”

מָה אֲנִי לֹא נִתְעַסְקָתִי אֵלָּא בְּמִטָּע – אִף אַתֶּם לֹא תִתְעַסְקוּ אֵלָּא בְּמִטָּע.

For the explanation of planting indicates revelation of G-dliness—

כִּי פִירוּשׁ נְטִיעָה מוֹרָה עַל גִּילּוֹי אֱלֹקוֹת.

as it is written by Avraham: “And he planted an eishel in Be'er Sheva.” And what is written there? “And he called there in the name of Hashem, G-d of the world.”

וּכְמוֹ בְּאַבְרָהָם כְּתוּב: וַיִּטַּע אֵשֶׁל בְּבְאֵר שֶׁבַע. וּמָה כְּתוּב שָׁם? – וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה' א-ל עוֹלָם.

And this is like the beginning of creation: the six days of creation were only in planting, which is revelation of G-dliness.

וְזֶהוּ כְּמוֹ שֶׁמִּתְחַלֵּל בְּרִיָּתוֹ שֶׁ"ע לֹא נִתְעַסְקוּ אֵלָּא בְּמִטָּע – שֶׁהוּא גִילּוֹי אֱלֹקוֹת.

For the creation of the six days was concealment, but afterward “And Hashem G-d planted a garden in Eden from the beginning”—

כִּי בְּרִיָּתוֹ דְשֶׁ"ע הוּא הַעֲלָם, אֲבָל אַחֲרַי כָּךְ: וַיִּטַּע ה' אֱלֹקִים גֶּן בְּעֵדֶן מִקֵּדָם.

He drew down Garden, Eden, and “from the beginning.” And yet, you shall engage only in planting—to draw down the aspect of Eden and Beginning into the Garden.

הֲרִי הַמְשִׁיךְ “גֶּן” וְ“עֵדֶן” וְ“קֵדָם.” וְעַם כָּל זֹאת לֹא תִתְעַסְקוּ אֵלָּא בְּמִטָּע – לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת “וְעֵדֶן” וְ“קֵדָם” בְּתוֹךְ הַגֶּן.

And in Torah it is written: “And chochmah and binah He planted within us.”

וּבִתְוֹרָה כְּתוּב: וְחִכְמָה וּבִינָה נָטַע בְּתוֹכֵנוּ.

And behold, vav with its full spelling is with an alef—this is the thirteen attributes of mercy that shine in the month of Elul.

וְהִנֵּה וּוְ עַם הַמְּלּוֹי – הוּא עַם א' – וְהוּא י"ג מִדּוֹת הַרַחֲמִים שֶׁמֵּאִירוֹת בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל.

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

For about Elul it is said: “Who grazes among the roses,” just as a rose has thirteen petals and includes red and white, etc.

כי על אלויל נאמר: “הרועה בשושנים” – מה שושנה
 'אית בה תליסר עליו, ואית בה סומק וחיוור כו

And behold, since we are interpreting this whole verse about the month—there is a need to interpret the entire verse according to the month of Elul.

והנה מאחר שמפרשים זה על חדש – צריך לישוב כל
 פסוק זה על חדש אלויל

That just as in the individual there is “After Hashem you shall walk, and Him you shall fear, and His commandments,” etc.—

שכמו שבפרט יש זה בכל יום: “אחרי ה' תלכו, ואתו
 - תיראו, ואת מצותיו” כו

so too, in the general, all of this is in the month of Elul.

כן גם בכלל יש כל זה בחדש אלויל

And “After Hashem you shall walk” refers to the month of Elul, as it is written: “After Hashem they shall walk, like a lion He shall roar,” which refers to Elul—

והוא: כי “אחרי ה' תלכו” – הוא בחדש אלויל, כי
 כתוב: “אחרי ה' ילכו פאריה ישאג” – שקאי על
 – אלויל

and this is left and right of the recipient.

והוא שמאל וימין דמקבל

And behold, “And Him you shall fear” refers to the Days of Awe, which are the attribute of fear—the level of left that descends from above.

והנה “ואתו תיראו” – הוא ימים נוראים – שיהם
 מדת יראה – בחינת שמאל הנמשכת מלמעלה

For from “Awesome” (Nora) comes “awe” (yirah).

”כי מ'נורא” נמשכת “יראה

And this is “His left hand is under my head and His right hand embraces me”—referring to left and right of the recipient.

וזהו: “שמאלו תחת לראשי, וימינו תחבקני” – קאי
 על שמאל וימין דמקבל

And the second verse: “His left hand is under my head and His right hand embraces me”—refers to left and right of the influencer.

ופסוק שני: “שמאלו תחת ראשי, וימינו תחבקני” –
 קאי על שמאל וימין דמשפיע

And therefore, in Shir HaShirim it is first written “His left hand under *to* my head” with a lamed—because “to my head” means beneath my head, not my actual head.

ולכן בפעם ראשונה כתוב: “שמאלו תחת לראשי” –
 בלמ"ד – כי “לראשי” משמע תחת הראש, ולא
 “ראשי”

For there are Chabad and Chagat, and “to my head” refers only to Chagat, not to Chabad—and all this is through the left of the recipient.

כי יש חב"ד חג"ת, והנה “לראשי” – הוא רק בחינת
 חג"ת ולא חב"ד, וכל זה הוא על ידי שמאל דמקבל

But “His left hand under *my* head” is the level of the left of the influencer, which is awe that is drawn down on Rosh Hashanah—and through this, it becomes “under my head,” which is the raising of the head and intellect, the level of Chabad.

אבל “שמאלו תחת ראשי” – שהוא בחינת שמאלו –
 שמאל דמשפיע – שהוא בחינת יראה הנמשכת
 בראש השנה, ועל ידי זה נעשה “תחת ראשי” –
 שהוא נשיאת ראש ומוחין – בחינת חב"ד

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אחרי ה' אלקיכם תלכו - Chelek Vov

And this is: “His left hand is under my head”—this is Rosh Hashanah.

וְזֶהוּ שְׂמאלוֹ תַּחַת רֵאשִׁי – שֶׁהוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה.

And behold: “And His commandments you shall guard, and to His voice you shall listen”—behold, “to His voice” is the voice of the shofar from above, as it is written: “And Hashem Elokim shall sound the shofar.”

וְהִנֵּה: “וְאֵת מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ, וּבְקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ” – הַנֵּה “בְּקוֹלוֹ” הוּא קוֹל שׁוֹפָר שְׁלִמְעֵלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וְה' אֱלֹקִים בְּשׁוֹפָר יִתְקַע.

And therefore we bless “to hear the voice of the shofar,” for one needs only to *hear* the voice of the shofar—for the shofar is from above.

וְלִכֵּן מְבָרְכִים: “לְשִׁמְעַע בְּקוֹל שׁוֹפָר” – שֶׁצָּרִיךְ רַק לְשִׁמְעַע בְּקוֹל שׁוֹפָר, כִּי הַשׁוֹפָר הוּא מִלְּמַעְלָה.

And behold, “and Him you shall serve” is the Ten Days of Repentance (Aseres Yemei Teshuvah).

וְהִנֵּה: “וְאֵתוֹ תַעֲבֹדוּ” – הוּא עֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה.

For behold, it is said: “Seek Hashem when He is found”—this refers to the Ten Days of Repentance.

כִּי הִנֵּה דְרָשׁוּ ה' בְּהִמָּצְאוֹ – אֵלֹו עֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה.

And the Gemara asks: But it is written “in all [times] that we call to Him”? And it answers: here it refers to the individual, there to the community.

וְהִקְשׁוּ בְּגִמְרָא: וְהָא כְּתִיב: “בְּכֹל קְרָאנוּ אֱלֹו”?

Nevertheless, the community is also better during the Ten Days of Repentance—

וְהִנֵּה מְכַל מְקוֹם צְבוּר הוּא גַם כֵּן בְּעֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, טוֹב יוֹתֵר,

for “seek” is in plural form. And even though the community is [always] included in “in all [times] we call to Him,” still, during the Ten Days it is better—

כִּי “דְרָשׁוּ” לְשׁוֹן רְבִים, וְהִגַּם שֶׁצְבוּר הוּא בְּ“בְּכֹל” קְרָאנוּ אֱלֹו” – מְכַל מְקוֹם בְּעֲשֵׂרֵת יְמֵים טוֹב יוֹתֵר.

for it says “when He is found”—only one must search and find.

כִּי “בְּהִמָּצְאוֹ” כְּתוּב – רַק שֶׁצָּרִיךְ לְחַפֵּשׁ וּלְמַצֵּא

For although on Rosh Hashanah it is a level of awe that is drawn from above—and it is the level of left, which is concealment and hiddenness—

כִּי הִגַּם שֶׁבְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה – הוּא בְּחִינַת יִרְאָה שֶׁנִּמְשָׁכֶת מִלְּמַעְלָה, וְהוּא בְּחִינַת שְׂמאל – שֶׁהוּא בְּחִינַת הֶסְתֵּר – וְהַעֲלָם

still, it is like the parable of a father who hides himself from his son—not with the intention of true concealment, but rather so that the son should seek him.

הִנֵּה מְכַל מְקוֹם – הוּא כְּמִשְׁלַל אָב – הֶסְתִּיר עֲצָמוֹ מִבְּנֹו – שֶׁאֵין הַפְּנִינָה הֶסְתֵּר אֱמִיתִי, רַק שֶׁהֵבִן יִחְפֹּשׂ אוֹתוֹ.

And this is “and Him you shall serve.”

”וְזֶהוּ: “וְאֵתוֹ תַעֲבֹדוּ

And behold, afterward on Yom Kippur: “and to Him you shall cleave”—for what is in the individual every day as nefilas apayim,

וְהִנֵּה אַחַר כֵּךְ – בְּיוֹם הַכְּפוּרִים: “וַיְבֹו תִדְבְּקוּן” – כִּי 'מַה שֶׁבְּפָרְט בְּכֹל יוֹם – הוּא גְּפִילַת אַפִּים כּוֹ

behold, in the general it is the Ne'ilah of Yom Kippur—then is “and to Him you shall cleave.”

הִנֵּה בְּכֹל לַיְלֹת – הוּא נְעִילָה דְיוֹם הַכְּפוּרִים – שֶׁאֵז הוּא ”. וַיְבֹו תִדְבְּקוּן

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אָחֲרֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם תֵּלְכוּ - Chelek Vov

And then: “Your right hand, Hashem, is glorious in strength; Your right hand, Hashem, crushes the enemy,” etc. וְאָז: “זְמִינָהּ ה' נִאֲדָרִי בְכַחַּת, זְמִינָהּ ה' תִּרְעֵץ אוֹיְבֵיכֶם.”

[NOTE Summary

The maamar begins with an analysis of the six imperatives in the verse: “אָחֲרֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם תֵּלְכוּ... וְבו תִּדְבְּקוּן.” Each corresponds to a different mode of Divine service. The first phrase—**“walking after Hashem”**—is unpacked via **three midrashic interpretations**: emulating Hashem’s middos (as in clothing the naked), engaging in planting (spreading G-dliness like Avraham), and pursuing truth (Torah). The Tzemach Tzedek emphasizes that a person must view themselves as in a position of **“achor” (back)**—with humility—just as the Kohen Gadol bore the tribes on his back, signifying service from below.

He explains that although revelation (“face”) is possible—e.g., face-to-face communication at Sinai—this requires our own inner “face.” Lacking that, one must begin with **submission (achor)**. The phrase **“שִׁמְאֵלוֹ תַחַת לְרִאשִׁי”** (His left hand under my head) is presented as symbolic of this humble stance, which leads eventually to Divine embrace.

The discourse proceeds to contrast two kinds of **left and right**: those of the **recipient** (the person) and of the **influencer** (Hashem). Left denotes awe and contraction; right denotes love and expansion. Genuine **submission and lowliness** are achieved through introspection, recognizing one’s distance from Hashem—not by assuming that davening alone makes one righteous. One must avoid superficiality in avodah, seeking **“שִׁפְתֵי אֱמֶת” (a lip of truth)** that lasts “לְעַד,” rather than temporary inspiration.

The six imperatives then align with the **calendar journey of Elul through Yom Kippur**.

- “אָחֲרֵי ה' תֵּלְכוּ” = the start of Elul: going after Hashem through humility and planting (spreading G-dliness)
- “וְיָאֵתוּ תִּירְאוֹ” = Days of Awe: awe that descends from above
- “וְיָאֵת מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ” = acts of kindness
- “וְיִבְקְלוּ תִּשְׁמְעוּ” = Torah, the inner voice
- “וְיָאֵתוּ תִּעֲבְדוּ” = Aseres Yemei Teshuvah: serving through tefillah
- “וְבו תִּדְבְּקוּן” = Yom Kippur’s Ne’ilah: the culmination of cleaving

The maamar explores the mystical idea that mitzvos contain the letters ה”ו (vav-hei), while the hidden ה”י (yud-hei) is embedded via the atbash transformation in the letters מ”צ of “mitzvah.” The revelation of ה”י into ה”ו, representing the unification of Hashem’s name, is facilitated by mitzvos and Torah—drawing G-dliness into the world.

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
Parshas Re'eh
אָהַרֵי ה' אֶלְקֵיכֶם תִּלְכוּ - Chelek Vov

The symbolism of the **five vavs** in the verse is linked to the **completion of Hashem's name**, representing spiritual wholeness. Similarly, the fullness of the word “תולדות” (generations) with two vavs in select verses signifies a state of spiritual completeness—like in “תולדות פרץ,” which alludes to the birth of Mashiach. The Tzemach Tzedek ties this to the **rectification of creation**, drawing a parallel between the initial perfection of the world and its ultimate redemption.

He concludes by explaining the dual appearances of “שְׁמַאלוֹ תַחַת רַאשֵׁי” —the first with a lamed (“לְרַאשֵׁי”), indicating partial connection (Chagat), and the second without, indicating full cognitive elevation (Chabad). The former is initiated by the recipient's humility; the latter by Hashem's giving.

Practical Takeaway

The path to cleaving to Hashem is not a single moment of inspiration but a **structured ascent**—from humility to awe, from mitzvah to Torah, from service to oneness. The month of **Elul is our opportunity to begin this process**: to go “after Hashem” by emulating His traits, engaging in inward refinement, and preparing ourselves for the awe of Rosh Hashanah and the intimacy of Yom Kippur. Our avodah draws G-d's essence downward—not just light or revelation, but **the King Himself**.

Chassidic Story

The Tzemach Tzedek was once approached by a chossid during Elul who confessed with great sorrow that he felt no awe or trembling as he once did. The Rebbe asked him: “When you daven, what kavanos do you have during the brachah ‘הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ’ (the holy King)?”

The man stammered, “I try to picture Hashem as a majestic king enthroned above.”

The Tzemach Tzedek replied, “That's the problem. You placed Him above—and left Him there. In Elul, the King is in the field. Bring Him **down**, let Him walk beside you. That's where awe begins.”

Source: Adapted from *Sefer HaSichos Tzemach Tzedek*, and oral tradition.

END NOTE]